

TURISTIČNE JAME IN ZNANOST

(ob 200. obletnici odkritja notranjih delov Postojnske jame)

Postojna, 18.-22. junij 2018
Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU

PRVO OBVESTILO

Mednarodno krasoslovno šolo (MKŠ) "Klasični kras" organiziramo že od leta 1993. Vsako leto izpostavimo nekoliko drugačno temo, ki pa je vedno povezana z raziskovanjem krasa. Osnovni namen srečanja je predstavitev trenutnega razumevanja krasa v okviru izbrane teme, spodbujanje razprave med udeleženci s pomočjo predavanj, predstavitev posterjev in tematsko vezanimi ekskurzijami na območju slovenskega klasičnega krasa. Šola je namenjena vsem generacijam raziskovalcev krasa, študentom, upravljavcem turističnih kraških jam in vsem, ki jih zanima kras kot naravni pojav.

Izpostavljena tematika

Notranje dele Postojnske jame je Luka Čeč odkril leta 1818. Leto dni kasneje je sledilo uradno turistično odprtje, s čemer se je pričela raba več milijonov let starega, izredno počasi spreminjajočega, ohranjenega in ranljivega jamskega sistema. Že v nekaj desetletjih po odkritju so se v Postojnski jami pričele znanstvene raziskave zlasti na področju paleontologije, biospeleologije in jamskih meritev. Dandanes se srečujemo z dvesto let posegov in posledic turistične rabe s strani 38 milijonov obiskovalcev, različnih upravljanj tekom menjav šestih držav, kar je vključevalo blagostanja in krize, premišljene (monitorirane) in nepremišljene posege, ki se kažejo kot dobre in slabe prakse. Potreba po trajnostnem upravljanju se kaže postopno največkrat pri naraščajočih problemih povezanih z osvetlitvijo, transportom, poškodbami kapnikov, negativnim vplivom na jamske živali in neugodnimi spremembami jamske klime. Po dvesto letih turistične rabe in raziskav imamo dobro priložnost da izmenjamo poglede na dobro in slabo prakso ureditev jame za turizem po svetu in pri tem ovrednotimo pomen znanosti. Lahko trdimo, da so sedanje turistične jame žrtvovane za potrebe ekonomske rabe; nasprotno pa ugotavljamo, da so zaradi obširnosti, ugodne konfiguracije za potrebe turizma, visoke estetske vrednosti in dostopnosti vredne strokovno (znanstveno) podprtega trajnostnega upravljanja, s čemer bodo ohranjene še naprej privlačne v prihodnjih stoletjih.

Tematika 26. MKŠ naslavlja številna področja speleologije, saj so s spremljanjem stanja (monitoring), posledic turistične rabe in usmeritvijo v trajnostno rabo turističnih jam povezane številne znanstvene in tehnične discipline (zlasti geomorfologija, biologija, meteorologija in varstvo narave). Tudi tokrat imamo na MKŠ namen opraviti nekaj ekskurzij v tipične turistične jame in razpravljati o vlogi znanosti pri upravljanju z njimi. Uvodna predavanja bodo vabljen, sledila pa jim bodo najkvalitetnejša predavanja udeležencev. Ker je število predavanj omejeno, ponujamo udeležencem šole možnost predstavitev rezultatov svojega dela - četudi niso neposredno povezani s turističnimi jamami - v obliki plakatov.

Okvirni program

	Dopoldne	Popoldne	Zvečer
ponedeljek, 18. junij	predavanja	predavanja, posterji	družabni večer skrivnosti krasa
torek, 19. junij	predavanja	predavanja ekskurzija	
sreda, 20. junij	predavanja	ekskurzija	
četrtek, 21. junij	celodnevna ekskurzija		pogostitev
petek, 22. junij	celodnevna ekskurzija		
sobota, 23. junij	jamarska ekskurzija (OPCIJA)		

Registracija

Na MKŠ se lahko prijavite do **30. aprila 2018**. Prijave bomo sprejemali le prek spleta <http://iks.zrc-sazu.si/si/index.html>, kjer so na voljo tudi navodila za plačilo kotizacije.

Kotizacija znaša **175 EUR** in vključuje vodič ekskurzij s knjigo povzetkov, stroške ekskurzij, prigrizke in napitke med predavanji ter pogostitvi na uvodnem družabnem večeru in zaključnem sprejemu.

Kotizacija za dodiplomske študente znaša **75 EUR**. Kotizacija za enodnevno udeležbo z vsemi materiali, pogostitvami in aktivnostmi posameznega dne znaša **40 EUR** (do 3 dni) oz. **20 EUR** za dodiplomske študente (do 3 dni).

Uradna jezika MKŠ sta slovenščina in angleščina. Povzetki morajo biti napisani v angleščini in oddani ob registraciji, za prevode bo poskrbel organizator. Udeleženci lahko predlagajo želeno obliko svoje predstavitve (poster/predavanje), vendar bo o načinu predstavitve odločil organizator. Izbrana dela bodo predlagana za objavo v znanstveni reviji Acta carsologica.

Drugo obvestilo s podrobnim programom MKŠ bo na voljo sredi **maja 2018**.

Šolo podpirajo

Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Zavod Znanje, Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Park Škocjanske jame in Postojnska jama d.d.

Organizator

Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU

Titov trg 2

SI - 6230 Postojna

T: (+386) 5 70 019 00

F: (+386) 5 70 019 99

E-mail: iks@zrc-sazu.si

Spletna stran: <http://izrk.zrc-sazu.si/en>

Kontaktna oseba: dr. Mitja Prelovšek (mitja.prelovsek@zrc-sazu.si)